

Vragen en Antwoorden (bijlage bij Raadsvoorstel)

RUIMTE EN ECONOMIE

aan Gemeenteraad

c.c.

van Burgemeester en wethouders

onderwerp Beantwoording vragen in kader principe akkoord
vervlechting Campus Greenport Venlo

ons kenmerk
team READO
steller HE Pelser
doorkiesnummer +31 77 3596349
e-mail h.pelser@venlo.nl
datum 27 mei 2016

Hieronder zijn door ons college antwoorden geformuleerd op de via de Klanbordgroep gestelde vragen over de samenvoeging van de (grond)exploitaties van DCGV, TPN, VGP, Villa Flora en Innovatoren, als onderdeel van het plan van aanpak programma Greenport Venlo (de vervlechting). Deze beantwoording richt zich dus primair op de vervlechting van de grond- en vastgoedexploitaties en maakt onderdeel uit van het voorliggende Raadsvoorstel. De vragen die betrekking hebben op het Brightlands concept zijn vragen die in principe thuis horen bij de provincie. Desalniettemin hebben wij uw vragen over het Brightlands concept, in afstemming met de provincie, en met de huidige inzichten, zo goed als mogelijk proberen te beantwoorden. Aan uw raad wordt uitsluitend gevraagd in te stemmen met het principe akkoord en daarbij voor de verdere uitwerking uw wensen en bedenkingen aan ons college kenbaar te maken.

1. Juridische aspecten

1.1. *Waarom is de juridische en (grond)exploitatie vervlechting niet congruent?*

ANTWOORD:

De taken en werkzaamheden van DCGV en TPN werken op elkaar in en sluiten zowel wat betreft ligging als wat betreft doelstelling sterk op elkaar aan. Om de uitvoering efficiënt te laten verlopen en het gezamenlijke belang voorop te stellen, werd het bij de aanvang van het traject van belang geacht om het beheer van beide entiteiten zo snel mogelijk in één hand te brengen. Het was duidelijk dat het samenvoegen van de (grond)exploitaties van de vijf entiteiten van een zodanige omvang is, dat hier aanzienlijk meer tijd mee zou zijn gemoeid. Daarom is besloten de beheersorganisaties van DCGV en TPN daarop vooruitlopend al samen te voegen, maar op zodanige wijze dat hierdoor geen voorschot zou worden genomen op het vervoltraject.

1.2. *Wat is de visie op de verhouding tussen de nieuwe organisatie na de vervlechting enerzijds en de private ontwikkelingen binnen Californië, Siberië en Fresh Park anderzijds?*

ANTWOORD: Het principe akkoord heeft betrekking op de samenvoeging van de publieke deelnemingen met publieke middelen. De private ontwikkelingen Californië, Siberië en Freshpark hebben hun eigen focus, programma, bestemmingsregelingen en dynamiek. Deze ontwikkelingen hoeven geen invloed te hebben op de nieuwe organisatie zoals deze nu beoogd wordt in het principe akkoord. Een verdere samenvoeging met de private partijen achten wij te complex en zal naar ons inzicht leiden tot meer risico's.

Notitie

- 1.3. *Hoe kunnen de stemverhoudingen in het nieuwe ontwikkelbedrijf zoals genoemd in het Plan van Aanpak Greenport Venlo afwijken van de stemverhouding die genoemd worden met betrekking tot de fusie naar de BV WOM K4, los van het feit dat de bestuurlijke en organisatorische vervlechting niet congruent zijn?*

ANTWOORD:

De stemverhoudingen in het nieuwe Ontwikkelbedrijf (de BV WOM K4, de beherende organisatie van de daaronder liggende CV 's) zal in relatie moeten staan tot de inbreng in de CV 's door de participerende partijen. Dit vraagpunt wordt de komende maanden in overleg met experts nader uitgewerkt. Bij de definitieve besluitvorming zal hierop meer duidelijkheid worden geboden

- 1.4. *Kunnen de zeggenschapslijnen in de combinatie BV WOM K4 met CV Werklandschap en CV Campus Vastgoed geëxpliciteerd worden zodat de beleidsmatige en bestuurlijke aansturing duidelijker in kaart komt?*

ANTWOORD

Zoals in iedere BV is er een bestuur (= de directie) dat is belast met het besturen van de vennootschap. Dat dient te geschieden binnen de kaders die worden gesteld door de statuten en de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVvA).

Omdat zo dicht mogelijk bij de bestaande verhoudingen gebleven moest worden, zijn in de BV WOM Klavertje 4 drie beslissende organen in het leven geroepen. Naast de Algemene Vergadering zijn dat een Vergadering A en een Vergadering B. De eerste is bevoegd inzake de BV in zijn geheel, en de beide andere zijn bevoegd voor zaken die respectievelijk CV WOM Klavertje 4 en CV TPN aangaan. Er zijn dan ook aandelen A en aandelen B.

De aandeelhouder provincie Limburg heeft instemmingsrecht voor de zaken betreffende CV WOM Klavertje 4 en de aandeelhouder gemeente Venlo heeft instemmingsrecht voor de zaken betreffende TPN. Voor andere c.q. gezamenlijke zaken geldt een drie-vierde meerderheid voor besluiten van de Algemene Vergadering. (= vergadering van de aandeelhouders A en B tezamen). De zeggenschapslijnen in de nieuwe opzet zullen waar mogelijk in stand gehouden worden. De komende maanden, in de aanloop naar de definitieve besluitvorming zal dit nader worden uitgewerkt als opmaat naar aangepaste statuten. In deze uitwerking wordt dan ook de beleidsmatige en bestuurlijke aansturing van de BV WOM K4 verduidelijkt.

- 1.5. *Wordt in de huidige (immers 2e) fase de instelling van een Raad van Commissarissen overwogen? Zo nee, waarom niet en is daarmee de instelling van een Raad van Commissarissen definitief uitgesloten?*

ANTWOORD: Ja, het wordt overwogen om na samenvoeging van de exploitaties weer een Raad van Commissarissen in te stellen.

- 1.6. *Wat zijn de redenen dat de gemeenten Peel en Maas en Gennep zich uit de (grond)-exploitaties terugtrekken?*

ANTWOORD: Deze vraag kunnen wij als college niet beantwoorden. Beide gemeenten hebben om hun moverende redenen ingestemd met het principe akkoord waarbij zij uittreden uit de entiteiten waarin zij tot nu toe hebben geparticipeerd.

2. Grondexploitaties

- 2.1. *Is een historisch overzicht van de stapsgewijze bijstelling van de grondexploitaties in de afgelopen tien jaar beschikbaar?*

Notitie

ANTWOORD: Ja, historisch gezien kunnen wij u over het verloop van de grondexploitaties Venlo Greenpark, Trade Port Noord en DCGV het volgende vermelden: Wij hebben deze informatie gedestilleerd uit de risicoparagrafen en paragrafen “verbonden partijen” uit de betreffende begrotingen en jaarrekeningen van uw raad, waarnaar wij u kortheidshalve ook willen verwijzen. Wij leggen voor uw raad een historisch overzicht ter inzage bij de griffie met desgewenst de mogelijkheid voor een ambtelijke toelichting.

A. Venlo Greenpark (VGP): De grondexploitatie voor VGP bij de oprichting van de gemeenschappelijke regeling VGP (2005) ging uit van een resultaat begroot op € 3,1 miljoen positief (netto contante waarde).

Als gevolg van de economische en financiële crisis zijn de verwachtingen ten aanzien van de exploitatie gaandeweg bijgesteld. Groeiscenario's zijn getemperd en rendementsverwachtingen zijn fors neerwaarts bijgesteld met als gevolg dat er in de grondexploitatie is afgeboekt. De noodzakelijke aanleg op voorhand van de benodigde infrastructuur ten behoeve van de Floriade, en vooral de daarmee gepaard gaande rentelasten, hebben mede bijgedragen aan de voornoemde neerwaartse bijstelling. Dit alles heeft in 2013 geleid tot een herziene grondexploitatie die uitging van een resultaat van 2,5 miljoen negatief (netto contante waarde). Op deze basis is in de jaarrekening 2013 besloten een voorziening in te stellen ter dekking van het Venlose deel (46%) in het exploitatie tekort van 1,2 mln negatief.

B. Trade Port Noord: Bij Raadsbesluit van januari 2012 heeft de gemeenteraad van Venlo o.a. ingestemd met de inbreng van € 16,9 miljoen als Eigen Vermogen ten behoeve van de oprichting van de BV/CV Trade Port Noord voor de gebiedsontwikkeling als bedrijventerrein. Bij dit Raadsvoorstel is uw raad ook vertrouwelijk de business-case TPN aangereikt. Het aandeel van de gemeente Venlo in het geprognoseerde exploitatiesaldo van deze gebiedsontwikkeling ad. € 18,7 miljoen is destijds opgenomen in het gemeentelijk weerstandsvermogen. Destijds is ook al aangegeven dat rendementen/winsten pas mogen worden genomen nadat deze daadwerkelijk zijn gerealiseerd. De winstverwachtingen zijn toen al sterk afhankelijk gesteld van economische ontwikkelingen. Als gevolg van de financiële en economische situatie zijn daardoor de rendementsverwachtingen vanaf 2014 jaarlijks in neerwaartse zin bijgesteld in het Weerstandsvermogen van het Grondbedrijf van de gemeente Venlo. De ontwikkeling en realisatie van Trade Port Noord is echter nimmer “ingerekend” in de Algemene Dienst van de gemeente Venlo en voor deze gebiedsontwikkeling heeft de gemeente ook nimmer een voorziening hoeven te treffen. In 2013 wordt in de nota Grondbeleid vermeld dat het Ontwikkelbedrijf van de gemeente Venlo in haar weerstandsvermogen rekening houdt met een toekomstig positief resultaat van CV TPN van € 18,7 miljoen. Bij de jaarrekening 2014 van de gemeente Venlo is in de paragraaf Grondbeleid de resultaatsverwachting van Trade Port Noord neerwaarts bijgesteld vanwege met name aanzienlijke vertraging van de gronduitgifte ten opzichte van de prognoses bij aanvang van deze grondexploitatie. Vanaf 2015 wordt de grondexploitatie Trade Port Noord niet meer opgenomen binnen het weerstandsvermogen van het gemeentelijk Grondbedrijf. In de begroting 2016 van de gemeente Venlo is de resultaatsverwachting op 0 gesteld en daarmee in lijn gebracht met de uitgangspunten zoals die opgenomen zijn in het voorliggende principe akkoord over de vervlechting. Aan de hand van recente marktanalyses op grondprijzen, uitgifte tempo, indexeringen etc zijn kosten en baten geactualiseerd in een nieuwe concept GREX en dit draagt bij aan een gezonde en concurrerende marktpositie. Zowel de financiële ontwikkelingen als het proces om tot één Ontwikkelbedrijf voor het Werk- en Kennislandschap in het Greenportgebied van Venlo te komen zijn aanleiding om de entiteit

Notitie

TPN voortaan - conform bestendige gedragslijn - binnen de algemene dienst te verantwoorden.

C. DCGV (CV WOM K4):

Met de Grondexploitatie van de CV WOM K4 is in 2009 een aanvang gemaakt, nadat uw raad in april 2009 heeft ingestemd met de deelneming van de gemeente Venlo in de op te richten CV. In het daarbij voor uw raad vertrouwelijk ter beschikking gestelde Strategisch Business Plan is inzage verschaft in de prognoses van kosten en baten van deze Exploitatie, waarbij het niet alleen gaat om de grondexploitatie van nog te verwerven en te ontwikkelen bedrijfsterreinen c.q. werklandschappen met een zeer lange looptijd (2042), maar waartoe ook behoren voorzieningenexploitaties (o.a. Parkmanagement) en deelnemingen in de afzonderlijke exploitaties Californië en Trade Port Noord. Het aandeel van de gemeente Venlo in deze CV bedraagt € 6,9 miljoen en is gedeeltelijk in de vorm van gronden en gedeeltelijk in contanten ingebracht. Na de start van de CV WOM K4 is er in 2014 een geactualiseerde grondexploitatie opgesteld waarbij prognoses over rendementsverwachtingen op de zeer lange termijn in neerwaartse zin zijn bijgesteld. Het nog grotendeels te ontwikkelen areaal werklandschap van deze CV wordt, nadat het TPN gebied nagenoeg is voltooid, in voorbereiding en uitvoering genomen. De meest actuele GREX van de CV WOMK 4 veronderstelt een contante waarde van ca. € 26 mio. Het Venloos aandeel hierin bedraagt overigens 25%. Het veronderstelde rendement op de totale exploitatie van deze CV is zoals te doen gebruikelijk niet op voorhand ingeboekt in de gemeentebegroting Venlo.

In algemene zin benadrukken wij nogmaals dat :

- Grondexploitaties zijn prognoses van uitgaven en inkomsten over een periode (looptijd van een project) met daarbij aannames over ontwikkelingen in de markt, zoals behoeften, grondprijzen, infrastructuur, indexeringen, rente etc. De grondexploitaties VGP, TPN en DCG kennen alle drie een zeer lange looptijd vanaf het startmoment waardoor geprognosticeerde resultaten kunnen en zullen worden beïnvloed door met name de hiervoor genoemde ontwikkelingen, maar ook door bijvoorbeeld gewijzigde regelgeving omtrent grondexploitaties.

Zeggenschap en aandeel in grondexploitatie-resultaten zijn per project afgesproken en vastgelegd.

- Vanaf 2008 heeft de economische en financiële crisis in Europa ook geleid tot grootschalige en neerwaartse bijstelling in grond- en vastgoedexploitaties , zowel programmatisch als financieel. Groeiscenario's zijn sterk getemperd en rendementsverwachtingen zijn fors neerwaarts bijgesteld met als gevolg dat er flink in de grondexploitaties is afgeboekt.

2.2. Op basis van welke overwegingen zijn de parameters voor de herijking van de (grond)-exploitaties gekozen en wat heeft de verhouding en omvang bepaald waarin die parameters op de verschillende (grond)exploitaties zijn toegepast?

ANTWOORD: De belangrijkste parameters die in de herijking een rol hebben gespeeld zijn o.a. grondprijzen, uitgifte tempo, renteniveau leningen, indexering en programma. Deze parameters zijn getoetst aan marktontwikkelingen en kansrijke ambities voor deze regio. Bij deze herijking is marktconformiteit als uitgangspunt gehanteerd. Daarbij zijn we voorzichtigheidshalve aan de onderzijde van de bandbreedtes gaan zitten, waardoor toekomstige risico's terug gebracht zijn tot wat maatschappelijk en financieel aanvaardbaar is.

2.3. Welke lessen zijn uit de herijking getrokken met betrekking tot de oorspronkelijke

Notitie

beleidsuitgangspunten en programmering van de virtueel af te sluiten grondexploitaties en hoe zijn die leerpunten voor de toekomst in het voorliggende principe akkoord verankerd om de kans op herhaling te minimaliseren?

ANTWOORD:

Wat, mede in het kader van de herijking, wel is gebleken is dat tijdig gekeken moet worden of oorspronkelijk beoogd programma c.q. functies nog wel realistisch zijn. Met name Venlo Greenpark heeft een oorspronkelijk programma met veel hoogwaardige bedrijven/kantoren waarvoor geen markt meer bestaat in deze regio. Daarnaast zijn alle investeringen binnen Venlo Greenpark in het kader van de Floriade al op voorhand gemaakt. Normaliter is de kosten ontwikkeling van een bedrijventerrein gekoppeld aan het uitgifte tempo. Voorts is de economische en financiële recessie van de afgelopen jaren mede debet geweest aan een neerwaartse bijstelling c.q. afboeking van vele grondexploitaties in Nederland.

In de nog op te stellen definitieve grexen zullen wij duidelijk aangeven waar de risico's voor de toekomst liggen en hoe deze risico's periodiek gemonitord worden met tijdige bijsturing waarbij uw raad in uw kader stellende en controlerende rol zal worden betrokken.

2.4. Welke criteria zullen worden gehanteerd voor de validatie van de gehanteerde uitgangspunten en waarom juist die criteria?

ANTWOORD:

Met de validatie wordt beoogd om vast te stellen dat alle aannames, die ten grondslag liggen aan het principe-akkoord, op de juiste wijze verwerkt zijn in de (resultaten van de) diverse (grond)exploitaties. Dat betekent dat in de validatie gekeken zal worden of dat volledig is gebeurd, en of dat op de juiste wijze is gebeurd. Daarbij gaat het dan zowel om de toets aan de voorschriften voor dergelijke exploitaties (BBV bijvoorbeeld), als om de rekenkundige toets. Dat is mede van belang omdat de diverse exploitaties nu ook door de diverse entiteiten beheerd worden, ieder binnen zijn eigen kaders, en ieder ook op zijn eigen manier. Het is van belang om in de validatie vast te stellen dat de daadwerkelijke vervlechting van de vijf bestaande exploitaties tot één eenduidige nieuwe exploitatie ook daadwerkelijk tot het geprognosticeerde resultaat leidt, zoals die aan het principe akkoord ten grondslag ligt. En voor de goede orde, deze validatie is dus wat anders dan de due diligence (zie de volgende vraag).

2.5. Wat is de aanleiding voor het due diligence onderzoek (onderzoek naar 'de actuele waarde en mogelijke fiscale of juridische problemen'). Welke uitgangspunten zullen bij het due diligence onderzoek worden gehanteerd en waarom juist die uitgangspunten?

ANTWOORD: Het is gebruikelijk dat bij overnames,erschikking van deelnemingen of wijzigingen in de aandeelverhoudingen er een juridische, financiële en fiscale check wordt gedaan, zodat de formeel nieuw op te richten entiteit een volledig mogelijk inzicht heeft in toekomstige risico's.

Uitgangspunt bij deze due diligence is dat inzage wordt geboden in huidige en toekomstige risico's van lopende contracten, statuten, reglementen van de bestaande samenwerkingsverbanden c.q. verbonden partijen op juridisch, financieel en fiscaal gebied. Indien daaruit risico's blijken dan moeten die zo mogelijk worden opgelost, dan wel voldoende moeten worden opgenomen in de nieuwe exploitatie, c.q. als risico worden benoemd, inclusief beheersmaatregelen, in de aanloop naar de definitieve besluitvorming eind van dit jaar.

2.6. Is het mogelijk de Raad te betrekken bij de formulering van de opdracht voor de due diligence zodat het resultaat daarvan ook voorziet in de informatiebehoefte van de raad om eind dit jaar een besluit te kunnen nemen?

Notitie

ANTWOORD: De due diligence wordt door en namens de colleges van de in-en uitredende gemeenten en GS opgesteld. De uitkomst hiervan zal op relevante hoofdpunten ingebracht worden bij de uiteindelijke besluitvorming in uw raad.

2.7. Komen de (grond)-exploitaties van de beide nieuwe CV's Werklandschap en Campus Vastgoed ter inzage voor de Raad?

ANTWOORD: Ja, zodra de grondexploitaties gereed zijn voor besluitvorming zullen wij deze vertrouwelijk ter inzage laten leggen bij de griffie.

3. Brightlands concept

3.1. Wat zijn concreet de toezeggingen van de Universiteit Limburg en Fontys Venlo voor samenwerking en ontwikkeling op het Campusterrein?

ANTWOORD: De UM heeft zich m.b.t. de campus en campusterrein verbonden tot:

- Het realiseren van een laboratorium van 600m² t.b.v. voedingsonderzoek in de Villa Flora en dat onderzoek gedurende 10 jaar uit te voeren (looptijd business case)
- Het zoeken van een of meer zakelijke partners voor de BV campus t.b.v. het ontwikkelen en uitvoeren van onderzoeksprogramma's en de daaraan gekoppelde business development
- Het gedurende minimaal 3 jaar bijdragen aan de exploitatie van de campusorganisatie voor een van bedrag van € 280.000 per jaar.

Fontys heeft de volgende intenties vastgelegd:

- De verplaatsing naar en de uitbreiding van het GreenTechLab op de campus
- De positionering van het Expertise Centrum Business Services (ECBS) in het Bright Innovations Network Greenport Venlo(BING)

Fontys en HAS hebben eveneens hun commitment uitgesproken op het Brightlands concept en tevens de intentie uitgesproken om te participeren in BING

•3.2 Hoe stevig is de 'triple helix' als basis van het Brightlands concept onder de investering van €200 miljoen nu de dragende derde partner nog niet gevonden is?

ANTWOORD: De kracht en de robuustheid van de "triple helix" zal zich gaandeweg moeten ontwikkelen. Vanuit het regionale ondernemersveld ontvangen wij, samen met de provincie, duidelijke signalen dat men hiervoor ook verantwoordelijkheid wil nemen. Deze regio kenmerkt zich niet door de aanwezigheid van "één dragende partner". Het succes van de triple helix zal dus naar alle waarschijnlijkheid gevormd moeten worden door een keten van verbonden ondernemingen. Voor de goede orde: de investering van €200.000.000,-- betreft hoofdzakelijk het werklandschap en heeft geen rechtstreekse relatie met de inspanningen uit de triple helix m.b.t. de campus en BING.

3.2. Hoe wordt het risico gemanaged dat de 'triple helix' niet tot stand komt of de samenwerking niet het gewenste resultaat oplevert en een hernieuwde bijstelling van de grondexploitaties noodzakelijk wordt?

ANTWOORD: Er is geen formele relatie tussen de triple helix organisatie en de grondexploitaties in het nieuwe Ontwikkelbedrijf. Er is echter wel een nauwe relatie tussen met name de "triple helix" en beoogde "Campus Vastgoed CV". Mocht de triple helix stagneren of anderszins dan zal dit een risico kunnen betekenen voor de vastgoedexploitatie van de Campus. Wij zullen hier aandacht aan besteden bij de verdere uitwerking.

3.3. Welke eisen dient de gemeente Venlo te stellen aan de concretisering van het organisatieplan?

ANTWOORD:

Notitie

Gedoeld wordt op hetgeen hierover vermeld staat op o.a. pagina 49 en 50 van het provinciale plan "Campus Brightlands Campus Greenport Venlo". De gemeente Venlo heeft, evenals de gemeenten Horst aan de Maas als Venray geen directe invloed op de concretisering van dat organisatieplan, welke via een ingroei model vorm moet krijgen. Het uitwerken van vorenbedoeld organisatieplan is een primaire verantwoordelijkheid van de deelnemende partijen in de op te richten Campus BV. De participanten in deze BV, die zich met name richt op de programmatische invulling van het Campusdomein, zullen gaan bestaan uit de provincie, de Universiteit Maastricht en Ondernemers. Het belang van een goed organisatieplan is ook een aanmerkelijk belang voor het nieuwe Ontwikkelbedrijf, welk bedrijf zich als uitvoeringsorganisatie richt op de uitgifte van gronden en het beheren van vastgoed binnen zowel het Werk- als het Kennislandschap. Een nauwe samenwerking/afstemming tussen enerzijds de Campus BV en anderzijds de BV Ontwikkelbedrijf Greenport Venlo is onontbeerlijk. Dit is ook in het belang van alle aandeelhouders, inclusief de provincie die participeert in beide voornoemde BV 's. Een goed functionerende campus wordt door alle partijen gezien als een asset bij de werving van bedrijven en draagt zo direct en indirect bij aan een gezonde exploitatie van het vastgoed van kennis- en werklandschap.

Wij zullen er bij de provincie op aandringen dat bij de verdere vormgeving en invulling van het organisatieplan van de Campus BV voldoende afstemming plaatsvindt tussen beide voornoemde entiteiten op met name het gebied van branding/marketing, acquisitie en communicatie. Tevens kan naar onze mening de op te richtend EDB een adviserende rol vervullen richting zowel de Campus BV als het Ontwikkelbedrijf met betrekking tot marktontwikkelingen/trends zodat tijdige bijsturing mogelijk is.

3.4. Wordt de positieve beoordeling van het organisatieplan een voorwaarde voor definitieve instemming met de samenvoeging van de (grond)exploitaties?

ANTWOORD: Nee, de samenvoeging van de (grond)exploitaties, waarop het principe akkoord zich richt staat hier geheel los van. Wij erkennen het nauwe verband tussen de focus van de Campus BV en het toekomstig succes op de uitgifte van gronden binnen het Kennis- en Werklandschap. Overheden, Ondernemers en Onderwijspartners hebben hierin een gezamenlijke verantwoordelijkheid en daarmee ook een gezamenlijk belang.

3.5. Zijn er evaluatie momenten voor het Brightlands concept voorzien?

ANTWOORD: Het Brightlandsconcept met haar organisatieplan behoort primair tot de verantwoordelijkheid van de "Campus BV" en zal dus haar eigen evaluatie momenten moeten gaan organiseren. Echter dit concept heeft een nauwe relatie met de beoogde Campus Vastgoed CV waarin de gemeente Venlo voor 25 % aandeelhouder wordt en dus risico draagt. Een goede afstemming met afspraken, inclusief evaluatiemomenten tussen de "Campus BV" en het "Campus Vastgoed CV" vinden wij ook zeer essentieel. Wij zullen er op aandringen dat hierover tussen de partijen afspraken over worden gemaakt.

3.6. Hoe zijn visie, missie en ambitie getoetst bij het regionale en lokale bedrijfsleven en op welk draagvlak kunnen ze rekenen?

ANTWOORD: In de diverse fases van het totstandkomingsproces is met regionale, maar ook met internationale ondernemers gesproken. De start was een 24 uursbijeenkomst op 28 en 29 maart 2013 en het meest recente gesprek met ondernemers heeft plaats gevonden op 19 april jl. In de tussentijd is in verschillende settings met vele tientallen, mogelijk zelfs honderden ondernemers gesproken. Individueel, in groepjes, tijdens brainstormsessies en bij advies- en ontwikkeltrajecten. In die gesprekken is zowel de themakeuze als de innovatiebenadering onderschreven: (fundamenteel) onderzoeksgedreven innovatie waarbij

Notitie

de UM het voortouw heeft en ondernemersgedreven innovatie, waarbij toegepast onderzoek de boventoon voert. De insteek kan op draagvlak rekening, hetgeen ook blijkt uit de lopende ondernemersinitiatieven m.b.t. innovatie en mogelijke vestiging op de campus. Bij de overwegingen van ondernemers speelt ook een rol dat die delen van het bedrijfsleven die buiten de focus van de campus vallen middels andere (innovatie-)programma's zoals LimburgMakers ondersteund worden.

3.7. Hoe is de keuze voor toevoeging van het aspect 'gezondheid' aan de focus afgestemd met het regionale en lokale bedrijfsleven?

ANTWOORD: Zie antwoord 3.6

3.8. Is de rol van het lokale en regionale bedrijfsleven naar de mening van het College goed vormgegeven? Waarom wel/niet?

ANTWOORD: Ja, dit is naar onze mening voldoende geborgd via enerzijds "BING (Bright Innovation Network Greenport Venlo) en anderzijds de EDB (Economic Development Board). De ondernemers kunnen voor wat betreft ondersteuning m.b.t. innovaties een beroep doen op het op te richten MKB loket en de aan dit loket gekoppelde innovatiemiddelen

3.9. Welke aanpak wordt gebruikt om de EDB aan de gang te krijgen en waarom wordt voor die aanpak gekozen en hoe wordt de effectiviteit van de gekozen aanpak tussentijds gemonitord en wordt deze, waar nodig, bijgesteld?

ANTWOORD: De kern van de aanpak van de EDB is dat ondernemers in de lead zijn m.b.t. de formulering van de economische agenda in de regio. Per sector zoeken ondernemers de passende vorm voor de relatie met hun achterban t.b.v. voeding en terugkoppeling. In de sector logistiek is dat het verst uitgewerkt middels het Smart Logistics Center Venlo. In het ontwikkelproces ondersteunt en faciliteert de overheid, maar stuurt niet. Er is dus geen planmatig sturings- en correctiemodel zoals de vraag veronderstelt. Uit de aanpak tot nu toe blijkt dat de door de Provincie gekozen insteek aanslaat.

3.10. In welke mate en hoe kan het College in samenwerking met de regio invloed uitoefenen op de effecten van de samenvoeging van de (grond)-exploitaties en de ontwikkeling van het Brightlands concept?

ANTWOORD: Wij zullen hierop bij de definitieve besluitvorming bij uw raad terugkomen. Dit vereist afstemming met de andere regio gemeenten die deelnemen in het nieuwe Ontwikkelbedrijf.